

KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
SHUMEN

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ”

ФАКУЛТЕТ ПО ХУМАНИТАРНИ НАУКИ

СПЕЦИАЛНОСТ ТЕОЛОГИЯ

Утвърждавам:

Декан:.....

КОМПЛЕКТ НА СТУДЕНТА

ДИСЦИПЛИНА: ЕТИЧЕСКИ СИСТЕМИ

ШУМЕН
2012

К О Н С П Е К Т

за изпит по **ЕТИЧЕСКИ СИСТЕМИ**

за специалност «Теология»,
редовно обучение

1. **Етически интелектуализъм. Сократ**
2. **Метафизическа етика. Платон**
3. **Начало на автономната етика. Аристотел**
4. **Епикурейски морал. Натуралистичен морализъм**
5. **Барух Спиноза**
6. **Имануал Кант**
7. **Утилитаризъм**
8. **Етика на песимизма**
9. **Възгледите на Вл. Соловьев, А. Шефтсбъри и Ф. Худчинсън**
10. **Етика на симпатията. Макс Шелер**
11. **Ценностна етика. Николай Хартман**
12. **Философска антропология**
13. **Структура на нравствената философия**
14. **Значение на философско-етическото и философско-антропологичното знание за нравствената култура на християните**

II. Литература

На кирилица

- Аветисьян, А. А.** Античные философы (свидетельства, фрагменты и тексты). Киев, 1955. **Аветисьян, А. А.** Древноримские мыслители. Киев, 1958
- Аврелий, Марк.** Към себе си. Прев. Б. Богданов. С., 1986
- Александров, Г. Ф., и др.** История на философията. Т. 1, прев. Ж. Ошавков, С., 1946
- Аристотел.** Никомахова етика. Прев. Теменуга Ангелова, С., 1993
- Богомилова, Н.** Религията и човешката същност – класически идеи. София: АИ”М. Дринов”, 2011.
- Горнштейн, Т. Н.** Философия Николая Гартмана. М., 1969
- Декарт, Рене.** Избрани философски произведения. Прев. Донка Меламед с колектив. С., 1978
- Зафирова, Сп.** Философия и наука. Изд. Action, 2009.
- Заде, А. С. Шакир.** Епикур. М., 1963
- Кант, И.** Критика на чистия разум. Прев. Проф. д-р Цеко Торбов. С., 1967. от същия автор: Критика на практическия разум. Прев. Проф. Д-р Цеко Торбов. С., 1974; Религията в границите на самия разум. Прев. Валентин Канавров. С., 1997
- Кар, Тит Лукреци.** За природата на нещата. Прев. М. Марков. С., 1971
- Киров, Димитър.** Трите аспекта на етиката. I. Антропология. С., 1996; От същия: Богословие и философия (Етико-антропологичен профил), С., 2005
- Кънев, А.** Теория на философското развитие. УИ”Св. Климент Охридски”, 2011.
- Комплект на студента по дисциплината Етически системи, Издание 1, Редакция 3, 2012 г.

Мальцев, А. Нравственная философия утилитаризма. СПб., 1879
Ман, Томас. Шопенхауер. Прев. С. Славянски. С., 1985
Матвиевска, Галина П. Рене Декарт. Прев. Владимир Сотиров. С., 1979
Мур, Джордж. Основи на етиката. Прев. Ина Колева. С., 1996
Нешев, Кирил. Опит за критичен анализ на основни понятия на евнемонистичната етична система. С., 1969
Паси, Исак. Артур Шопенхауер. С., 1998
Пашев, Ганчо. Из историята на етичните учения и системи. С., 1946
Панчовски, Иван. Етиката на Имануел Кант с оглед на отношението ѝ към религията. Годишник на Духовната академия (ГДА) „Св. Кл. Охридски“. С., Т. XXV, 1975/1976. От същия автор: Етиката на Спиноза с оглед на отношението ѝ към религията. ГДА „Св. Кл. Охридски“, С., Т. XXVI, 1976/1977
Платон. Държавата. Прев. Ал. Милев. С., 1974
Радев, Ради. Епикур. С., 1977. От същия автор: Сократ. Живот и дело. С., 1980; Аристотел. С., 1988
Саръилиев, Иван. Сократ. С., 1947
Сенека, Луций Аней. Избрани диалози. С., 1987
Соловьев, Вл. Избрани съчинения в 3 тома – Оправдание на доброто, Т.2, София: Захарий Стоянов, 2009.
Соловьев, Вл. Избрани съчинения в 3 тома – Идеята за свръхчовека, Т.3, София: Захарий Стоянов, 2012.
Спиноза, Бенедикт. Етика. Прев. д-р М. Марков. С., 1981
Хегел, Г. В. История на философията. Т. 9, С., 1965
Шелер, Макс. Мястото на човека в космоса. С., 1996

На латиница

Bzrth, Paul. Die Stoa. Stuttgart, 1922
Bedanski, F. L'expérience dans l'éthik eudémoniste. R., 1999
Bergson, H. Les deux sources de la morale et de la religion. Paris, 1982
Böcle, F. Fundamentalmoral. Mn., 1998
Bogliolo, H. Pour une anthropologie philosophique. Lille, 1974
Gunzler, Claus. Ethik und Erziehung, 1988
Hartmann, N. Ethik. Berlin, 1962
Kastil, A. Die Philosophie Franz Brentanos. Bern, 1951
Kerbet, Walter. Sozialethik, 1997
Plamenatz, J. The English Utilitarians. Oxford, 1958
Pohlenz, M. Stoa und Formen der Sympathie, 1980
Styczeń, T. Autonome und christliche Ethik als methodologischen Problem, 1996
Scheler, Max. Wissen und Formen der Sympathie, 1980
Smith, Adam. The Theory of Moral Sentiments. London, 1989
Vendryés, P. Vers la théorie de l'homme. Paris, 1973

III. Форми на самостоятелна работа

1. Писмени реферати по предварително зададени от преподавателя теми.

IV. Семестриален контрол на:

1. Присъствието на лекционните и семинарни занятия.
2. Писмени реферати по предварително зададени от преподавателя теми.

V. Условия за допускане до изпитна процедура:

1. Посещаемост на лекциите/упражненията (минимум 40% от часовете).
2. Изпълнение на формите на самостоятелна работа.

Критерии за оценяване на самостоятелна работа

За т.1от формите за самостоятелна работа (реферат):

Среден /3/ - 2 т., Добър /4/ - 4 точки; Мн. добър /5/- 6 точки; и Отличен /6/ - 10 т.

Първо равнище – изготвяне по “готова схема” – **Среден /3/;**

Второ равнище – изготвяне по аналогия на даваните образци или ситуации – **Добър /4/;**

Трето равнище – изготвяне чрез преобразуване на овладяните способности и извеждане на свой извод– **Мн. добър /5/;**

Четвърто равнище – предлагане на оригинална теза и извод– **Отличен /6/.**

VI. Изпитна процедура. Схема/елементи, процедура на изпита, критерии за оценяване знанията и уменията на студентите, присъждане на кредити

Изпитна процедура: Основен елемент на изпитната процедура по дисциплината Християнска философия е писмена разработка на два въпроса от конспекта определени чрез теглене на изпитен билет

VII. Критериите за оценяването на знанията, уменията и компетентностите на студентите, на оформяне на изпитната оценка, на присъждане на кредити включват:

Писмена част:

- Първо ниво –отсъствие на основни моменти от темата; неусвоен понятиен апарат, беден език – Среден /3/;
- Второ ниво - репродуктивно-описателно извеждане на темата; допускане на неточности в използваните понятия, добра езикова култура – Добър /4/.
- Трето ниво – продуктивно-нестандартно извеждане на темата; използване на литературни данни и извеждане на своя теза; адекватност на използваните понятия; добра езикова култура – Мн. добър /5/.
- Четвърто ниво – творческо, самостоятелно, логично извеждане на темата, обосноваване и интерпретация на литературата; изявено отношение и позиции към темата; точност и богата езикова култура – Отличен /6/.

Оценяване: Важно е нивото на познаване на изследванията по проблема и тяхното аналитично осмисляне. Крайната оценка се оформя като средноаритметична величина от оценката, получена изпита и оценката от самостоятелната работа през семестъра в съотношение 70 към 30 в полза на изпита.

Оформянето на крайната оценка по описания начин не важи в случай, че студентът е получил оценка Слаб (2) на изпита.

Въз основа на успешно положен изпит и текущ контрол на студента се присъждат 3 кредита.

VIII. Принципи на формиране на оценката

Обективното формиране на оценката се основава на следните функции на оценката:

- **диагностична** – показва както колко успешна е работата на студента при овладяване на материята по дисциплината по време на курса на обучение, така и устойчивостта на знанията по теоретичните постановки и на уменията в практическата работа текстове по етически системи;

- **мотивационна** – студентът се стимулира за по-нататъшно овладяване на общообразователни компетентности;
- **прогностична** – въз основа на оценката може да се прогнозира развитието на студента в областта на етиката и на философията, вкл. включване в магистърски и докторантски програми.

Комплектът е подготвен от проф. д-н Димитър Киров и гл. ас. д-р Галя Йроданова.